

ISSN 2518-7465

ЧЕРНІГІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені Т.Г. ШЕВЧЕНКА

ВІСНИК

Чернігівського національного
педагогічного університету

Випуск 155

Серія: ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ

Чернігів
2018

ВІСНИК
Чернігівського національного педагогічного університету
імені Т. Г. Шевченка

Головна редакційна колегія

Головний редактор доктор педагогічних наук, професор,
дійсний член НАПН України **Носко М. О.**

Відповідальний редактор доктор історичних наук, професор **Дятлов В. О.**

Редакційна колегія серії "Педагогічні науки": Бобир С. Л., Боровик А. М.,
Гаркуша С. В., Гетта В. Г., Горошко Ю. В., Грищенко С. В., Давиденко А. А.,
Дорошенко Т. В., Жигла С. О., Завацька Л. М., Кузьомко Л. М., Ляшенко О. І.,
Міненок А. О., Носовець Н. М., Пліско В. І., Проніков О. К., Савченко В. Ф.,
Стеченко Т. О., Стрілець С. І., Терентьева Н. О., Торубара О. М., Третяк О. С.

Відповідальний за випуск кандидат педагогічних наук, доцент **Носовець Н. М.**

*За зміст публікацій, достовірність результатів досліджень
відповідальність несуть автори*

Заснований 30 листопада 1998 р.
*(Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації
серія КВ № 17500-6250 ПР від 16.11.2010 р.)*

Адреса редакційної колегії:
14013, м. Чернігів, вул. Гетьмана Полуботка, 53, тел. (04622) 3-20-09

Рекомендовано до друку вченою радою
Чернігівського національного педагогічного університету імені Т. Г. Шевченка
(Протокол № 12 від 27 червня 2018 року)

Вісник Чернігівського національного педагогічного університету "Серія: Педагогічні науки" включено до Переліку наукових фахових видань України.

Наказ МОН України № 528 від 12 травня 2015 р.

УДК [(34+33)(07)](043.3)

Совгіра С. В., Поліщук О. А.

СТАН СФОРМОВАНОСТІ ПРАВОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У МАЙБУТНІХ МЕНЕДЖЕРІВ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ АГРАРНОЇ СФЕРИ

У статті здійснено аналіз та експериментально перевірено наявний стан практики вищої освіти в плані формування правової компетентності у майбутніх менеджерів зовнішньоекономічної діяльності аграрної сфери. Розкрито методики визначення рівнів сформованості всіх компонентів правової компетентності студентів аграрного університету. Висвітлено процес експериментальної роботи з визначення рівнів сформованості мотиваційно-ціннісного, когнітивно-комунікативного та практично-діяльнісного компонентів. Встановлено причини низького рівня сформованості правової компетентності у майбутніх менеджерів зовнішньоекономічної діяльності аграрної сфери. Доведено статистичну достовірність отриманих результатів.

Ключові слова: правова компетентність, майбутні менеджери, зовнішньоекономічна діяльність, аграрна сфера, компоненти правової компетентності.

Постановка проблеми та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. В умовах стрімкого, стихійного зростання обсягу інформації, динамізму подій, швидкоплинності змін техніки та технологій у світі, розвитком нового типу економіки неабияке значення набувають нові вимоги до підготовки спеціалістів високої кваліфікації. Все це зумовлює необхідність якісно нового рівня підготовки компетентного, конкурентоздатного спеціаліста, що передбачає сформованість у нього готовності і здатності до ефективного вирішення неординарних, не алгоритмізованих завдань на етапі зростаючої особистісної автономії.

Аналіз напрацювань науковців. Питання, пов'язані із розумінням компетентності та використанням компетентнісного підходу в освіті, висвітлено у роботах дослідників (А. Баранніков, А. Бермус, В. Болотов, Ф. Вайнерт, О. Зарубіна, Е. Зеер, І. Зимня, Т. Копильник, В. Краєвський, В. Олійник, Дж. Равен, В. Селютін, А. Сластьонін, І. Фрумін, А. Хуторський).

Особливе значення у сучасному світі надається правовій компетентності, специфіку розвитку та формування якої в учнів та студентів, її складників, освітнього процесу та правового виховання особистості, формування правових знань розглядали у своїх роботах: І. Бех, О. Ганценко, Я. Кічук, Н. Коваленко, А. Колодій, О. Лукаш, В. Маноляк, А. Молчанова, В. Одарій, В. Олійник, М. Полякова, О. Скаакун В. Смирнов, Ю. Сурмjak.

Дослідники заклали методологічне підґрунтя та розкрили загальнотеоретичні питання формування правової компетентності майбутніх менеджерів. Аналіз сучасних підходів до досліджуваної проблеми показує, що, незважаючи на їх значну кількість, проблема формування правової компетентності менеджера зовнішньоекономічної діяльності не була предметом спеціального дослідження. Поза увагою вчених залишилася проблема специфіки формування правової компетентності менеджера зовнішньоекономічної діяльності у вищих аграрних навчальних закладах.

Мета наукового дослідження полягає в аналізі та експериментальній перевірці наявного стану практики вищої освіти в плані формування правової компетентності у майбутніх менеджерів зовнішньоекономічної діяльності аграрної сфери.

Результати дослідження. При проведенні дослідження порівнювалися отримані результати з уже наявними в науковій літературі експериментальними даними. Так, в роботі В. Маноляка представлені результати дослідження, в якому взяли участь більше 1500 студентів аграрних закладів вищої освіти. Результати його дослідження показують, що: випускники закладів вищої освіти недостатньо підготовлені з точки зору задоволення об'єктивної потреби підприємств в компетентних кадрах, здатних до ефективної професійної діяльності; в процесі навчання у закладах вищої освіти недостатньо обґрунтовані і емпірично визначені можливості професійно-спрямованих навчальних курсів у розвитку правової компетенції; відсутні технології реалізації компетентнісного підходу в процесі навчання майбутніх менеджерів аграрного виробництва; недостатня опора на потреби особистості, держави і суспільства в розвитку правової компетентності майбутніх менеджерів аграрного виробництва; має місце методична непідготовленість професорсько-викладацького складу ЗВО до реалізації компетентнісного підходу в процесі викладання [4].

Для отримання інформації про вихідний рівень всіх компонентів правової компетентності студентів аграрного університету використовувалися такі методики: для мотиваційно-ціннісного компонента правової компетентності: методика визначення основних мотивів вибору професії Є. Павлютенкова, методика «Ціннісні орієнтації» М. Рокича; когнітивно-комунікативного – модифікована методика Т. Дубовицької [1, с. 82-86], методика оцінки комунікативних і організаторських здібностей особистості [3, с. 339-344]; практично-діяльнісного – графічний тест Е. Ільїна «Визначення потреби в активності» [2, с. 371-372], вирішення юридичних завдань тощо.

Загальна кількість студентів, які взяли участь в експерименті – 346 чоловік. Всі учасники експерименту були розділені на експериментальні (ЕГ – 182 студента) та контрольні (КГ – 164 студентів) групи, які в подальшому порівнювалися між собою (в межах спеціальності). Подібність цих груп забезпечувалося приблизно однаковим віком, однаковими умовами навчання і однієї професійною спрямованістю (майбутній менеджер).

У структурі правової компетентності студента мотиваційно-ціннісний компонент є певним «центром», навколо і у взаємозв'язку з яким формуються інші компоненти. Це обумовлено тим потенціалом мотиваційної сфери, який у вигляді спонукальних сил забезпечує активність і спрямованість в діяльності особистості.

Для діагностики мотиваційно-ціннісного компонента правової компетентності, студентам була запропонована анкета, при розробці якої ми керувалися такими положеннями: питання повинні бути чіткими і зрозумілими всім опитуваним; доцільно будувати анкету за принципом: від більш простих запитань до більш складних тощо [5, с. 85-86; 8, с. 356].

Розроблена нами анкета включає вісім питань, зміст яких орієнтовано на виявлення інтересу до вивчення правових дисциплін; оцінку значущості правової компетентності в структурі професійної компетентності фахівця аграрної сфери; характеристику права як регулятора суспільних відносин; мотивацію вивчення права; оцінку правових знань, отриманих в школі; виявлення необхідності підвищення рівня правової компетентності респондентів; визначення бажаних форм роботи при вивченні права.

Діагностика мотиваційно-ціннісного компонента правової компетентності студентів експерименту показала, що тільки 16,9 % студентів КГ та 17,1 % ЕГ відзначили, що правова компетентність є необхідним компонентом професійної компетентності фахівця аграрної сфери і вони бажають підвищити її рівень.

Методика визначення основних мотивів вибору професії Є. Павлютенкова дає змогу виділити 9 видів мотивів необхідності правової компетентності для майбутнього менеджера зовнішньоекономічної діяльності і оцінити їх за шкалою від 0 (повна відсутність такого мотиву) до 10 (провідний мотив вибору професії). В результаті проведеного емпіричного дослідження встановлено, що основними мотивами необхідності правової компетентності для майбутнього менеджера зовнішньоекономічної діяльності у студентів є змістовий та пізнавальний мотиви. Найнижчі показники було виявлено за матеріальними та творчими мотивами.

Для дослідження системи ціннісних орієнтацій використано методику «Ціннісні орієнтації» М. Рокича зі стандартною інструкцією. Так, досліджуваним було запропоновано вибрати по п'ять цінностей: які вони вважають найважливішими для себе; які б вони хотіли бачити у своїх одногрупників; які вони хотіли б бачити у керівництва агрофірми; які вони хотіли б мати у себе у процесі професійної діяльності.

У результаті порівняння цінностей студентів КГ і ЕГ стало очевидним, що різниці між термінальними цінностями не спостерігається. Це можна пояснити тим, що термінальні цінності за визначенням Рокича містять у собі припущення, що вони як кінцева мета індивідуального існування з особистої та суспільної точок зору варті того, щоб до них прагнути [7, с. 160]. Тому значних розходжень немає.

При порівнянні ієархії цінностей студентів КГ і ЕГ, виявилося, що на першій позиції у них знаходиться здоров'я та щастя. На другому місці студентів КГ і ЕГ знаходиться любов і дружба. Третю позицію у них займає саморозвиток, самовдосконалення. Остатні місця у студентів КГ і ЕГ займають – щастя інших, суспільне визнання та розваги. Тобто, можна говорити, що студенти, дещо егоїстичні, індивідуалісти та для них не мають значення розваги.

Між термінальними цінностями студентів КГ і ЕГ кореляційний зв'язок слабкий. Якщо, ж незначні відмінності в термінальних цінностях обумовлені тим, що вони є цінностями-цілями, то інструментальні цінності як переконання в тому, що певний спосіб дій є кращим у будь-яких ситуаціях [219, с. 160], дещо відрізняються в студентів КГ і ЕГ. Деякі відмінності можна побачити між цінностями: широта поглядів та світогляд – перша займає 2 позицію у КГ в системі інструментальних цінностей, а ЕГ – 3. Відмінності спостерігаються між цінностями: сміливість у відстоюванні власних поглядів, які посідають 3 (КГ) та 4 (ЕГ) місця. Для студентів КГ сміливість є досить важливою цінністю, а для ЕГ – менше. окремі відмінності можна спостерігати між освіченістю, яка в студентів КГ займає 4 позицію, а в студентів ЕГ – 5.

Це очевидно, адже здобуття освіти передбачає перш за все загальну освіченість та інтелектуальний розвиток. Такі результати можна пояснити, тим, що у студентів ЕГ важливими є не самі знання, а те, що людина має власні досягнення, тобто освіченість не є важливою, важливі здобутки в певній галузі. Незначні відмінності також мають цінності: створення власної сім'ї, потреба в незалежності в прийнятті рішень, вибору власного шляху в житті, що знаходяться на 8 (КГ) та 7 (ЕГ) місцях відповідно.

Якщо порівнювати термінальні цінності, які студенти КГ і ЕГ вважають для себе найважливішими, то тут спільними є дві позиції – життєва мудрість та любов. Можна скласти такий портрет майбутнього менеджера – освічений, чесний, життерадісний, відповідальний, чутливий та ефективний в роботі, окрім того мудрий, люблячий, впевнений в собі, здоровий та активний, має гарні стосунки в сім'ї та матеріально забезпечений.

Що ж до соціальних очікувань від керівництва агроЕірми, то студенти очікують від керівництва таких цінностей як – чесність, мудрість, здоров'я, освіченість, самоконтроль та суспільне визнання.

Окрім зазначених цінностей студенти прагнуть бачити в керівництва агроЕірми такі цінності як розвиток, творчість, продуктивне життя, ефективність в роботі, раціоналізм та широту поглядів. Тобто студенти прагнуть бачити у керівництва розвиток та забезпечення якомога кращого розвитку аграрної сфери.

Цінності, які студенти бажають мати у себе у процесі професійної діяльності у студентів КГ і ЕГ схожі, особливо за термінальними цінностями – здоров'я, любов, життєва мудрість, щасливе сімейне життя. Серед термінальних – чесність, життерадісність. Отже студенти, все ж прагнуть бути спрямовані у професійній діяльності на активність, життерадісність, мудрість, чутливість, чесність, щасливу люблячу сім'ю, здоров'я, широту поглядів та ефективність в роботі.

Отже, для студентів характерна спрямованість на саморозвиток та самоосвіту, власну активність. До того ж, для них важливими є здоров'я та сімейні цінності.

Для визначення рівня сформованості правової компетентності студентів аграрних університетів нами обрано п'ятибалльну шкалу.

Графічне зображення дозволяє наочно відобразити закономірності розподілу балів у контрольній і експериментальній групах (рис. 1).

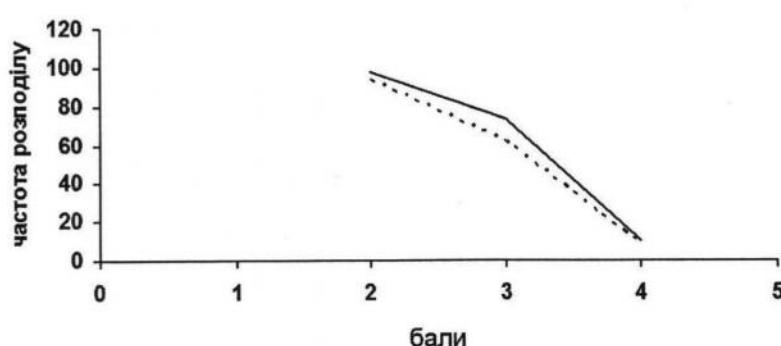

Рис. 1. Розподіл балів за рівнем сформованості мотиваційно-ціннісного компоненту правової компетентності студентів

----- контрольна група, — експериментальна група

Отже, узагальнений рівень правової компетентності студентів аграрного університету за мотиваційно-ціннісним компонентом в ЕГ складає $H_e^0 = 2,52$ (50,4 %); контрольній – $H_k^0 = 2,49$ (49,8 %). Різниця між ними становить 0,6 %, що на початку експерименту є несуттєвим і не впливає на результативність отриманих даних.

Для діагностики початкового рівня правової компетентності студентів за когнітивно-комунікативним компонентом використовувалися тести, розроблені та подані нами в авторському посібнику «Правова компетентність майбутніх менеджерів зовнішньоекономічної діяльності» [6].

Крім тестових завдань, студентам запропоновано опитувальник, що включає в себе правові питання, вивчення яких передбачено програмою з дисципліни «Правознавство». На підставі реєстрованих даних був зроблений такий висновок: знання про правову компетентність інтуїтивні й розливчасті, готовність до вирішення професійних завдань часткова.

Дані спостереження, як методу збору первинних даних, дозволили перейти до організації та проведення аналізу понять. Для вивчення рівня знань теоретичних основ правової компетентності майбутнього менеджера учасникам експерименту запропоновано визначити сенс (те, як вони це розуміють) ряду понять: «якість освіти», «управління в аграрній сфері», «менеджмент в аграрній сфері»,

«практикоорієнтована задача», «діяльність аграрія, як суб’єкта менеджменту», «компетенції менеджера», «компетентність менеджера».

У результаті отримані дані, що вказують на низький рівень сформованості уявлень про теоретичні основи діяльності менеджера. Лише незначна кількість студентів (4,7 % – КГ, 4,2 % – ЕГ) вказали на істотні властивості пояснювальних предметів.

Стимулююче спостереження дозволило побачити здатність студентів вирішувати практикоорієнтовані задачі, аналіз текстів – теоретичну підготовку в сфері управління аграрним виробництвом.

Для виявлення причин низьких результатів проведено анкетування з метою уточнення отриманих даних. Опитування дозволило діагностувати наявну ситуацію в обох групах. Наведемо окремі ключові питання анкети: Що, на Ваш погляд, може сприяти підвищенню якості підготовки майбутнього менеджера? Як Ви вважаєте, в достатньої мірі сформована у Вас правова компетентність? Чи необхідні на Ваш погляд, менеджеру правові знання, вміння та здібності в аграрній сфері? та ін.

Результати проведеного анкетування показали, що більшість студентів недооцінюють або заперечують значущість права у здійсненні своєї майбутньої професійної діяльності. Тільки 23,6 % (КГ) і 22,5 % (ЕГ) студентів вважають правову компетентність необхідним компонентом професійної компетентності фахівця аграрної сфери.

При вирішенні практикоорієнтованих задач 50,7 % (КГ), 49,8 % (ЕГ) студентів відчувають серйозні труднощі в застосуванні юридичних знань на практиці, правовій оцінці діяльності, складанні документів правового характеру.

Діагностика вихідних знань учасників експерименту показала, що більшість студентів КГ і ЕГ (10,9 % і 12,5 % відповідно), демонструють лише фрагментарні знання в сфері права, відчувають труднощі у визначенні юридичних понять і категорій, в підборі нормативно-правових актів, необхідних для вирішення правових задач.

Виявлення рівня правової компетентності студентів за когнітивно-комунікативним компонентом здійснювалося нами за допомогою методики Т. Дубовицької (визначення рівня професійної спрямованості студентів) і методики оцінки комунікативних і організаторських здібностей особистості.

За результатами тестування частка студентів з низьким рівнем професійної спрямованості становить 25,4 % (КГ), 26,8 % (ЕГ); середній рівень професійної спрямованості був виявлений у 40,4 % (КГ), 39,7 % (ЕГ) студентів. Високий рівень професійної спрямованості продемонстрували 34,2 % (КГ), 33,5 % (ЕГ) студентів.

Для діагностики таких показників когнітивно-комунікативного компонента, як комунікативність, уміння планувати свою діяльність, здатність критично оцінювати її результати, нами використовувалася методика для визначення комунікативних і організаторських здібностей особистості (КОЗ). Опитувальник включає в себе 40 питань, 20 з яких характеризують комунікативні схильності, а 20 орієнтовані на вивчення організаторських.

Низький рівень прояву комунікативних та організаторських здібностей, виявлений у 29,8 % (КГ), 28,1 % (ЕГ) студентів, характеризує відсутність прагнення до спілкування, відчуття скutoсті в новому колективі, обмеження кола знайомих, наявність труднощів у встановленні контактів з людьми, у виступі перед аудиторією, у відстоюванні власної точки зору, прагнення уникати прояву ініціативи в суспільній діяльності та прийняття самостійних рішень. Для 44,7 % студентів (КГ), 43,6 % (ЕГ) характерний середній рівень прояву комунікативних та організаторських здібностей. Володіючи в цілому середніми показниками, ці студенти прагнуть до контактів з людьми, не обмежують коло своїх знайомств, відстоюють власну точку зору, планують свою роботу. Разом з тим потенціал цих здібностей не відрізняється високою стійкістю. Комунікативні та організаторські здібності цих респондентів потребують подальшого розвитку й удосконалення.

25,5 % студентів (КГ), 28,3 % (ЕГ) мають високий рівень прояву комунікативних та організаторських здібностей, для якого характерні постійне прагнення до розширення кола своїх знайомих, впевненість в новій обстановці, активна участь у громадській діяльності, допомога близьким, друзям, прояв ініціативи у спілкуванні, організації різних заходів, здатність приймати самостійні рішення у складній ситуації. Всі ці дії здійснюються не з примусу, а згідно з внутрішніми прагненням.

Узагальнені показники сформованості правової компетентності за когнітивно-комунікативним компонентом показано на рис. 2.

Отже, узагальнений рівень правової компетентності студентів аграрного університету за когнітивно-комунікативним компонентом в ЕГ складає $H_e^0 = 2,6$ (52,0 %); контрольній – $H_k^0 = 2,58$ (51,6 %). Різниця між ними складає 0,4 %, що на початку експерименту є несуттєвим і не впливає на результативність отриманих даних.

Для виявлення рівня правової компетентності студентів за практично-діяльнісним компонентом запропоновані графічний тест Е. Ільїна «Визначення потреби в активності», юридичні завдання, завдання по складанню правових документів, участь у заходах правового характеру.

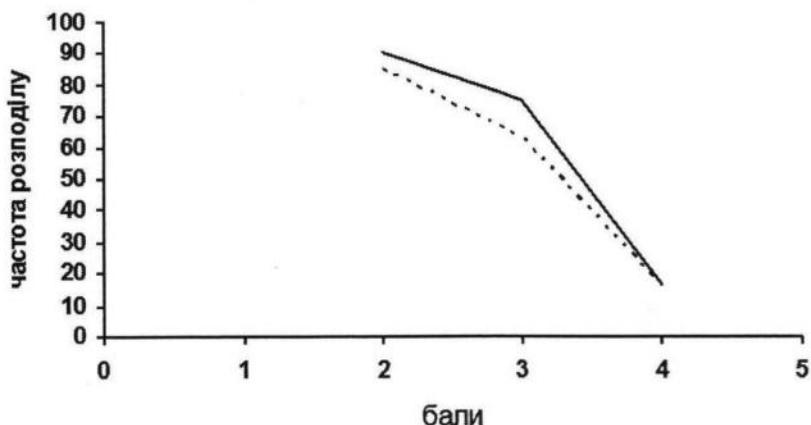

Рис. 2. Розподіл балів за рівнем сформованості когнітивно-комунікативного компоненту правової компетентності студентів

----- контрольна група, —— експериментальна група

Діагностика практично-діяльнісного компонента правової компетентності студентів показала такі результати: згідно графічного тесту низька потреба в активності виявлена у 38,9 % (КГ), 39,3 % (ЕГ) студентів, середня потреба – у 42,6 % (КГ), 43,4 % (ЕГ) студентів, висока потреба – у 18,5 % (КГ), 17,3 % (ЕГ) студентів. Відносно відвідуваності таких заходів необхідно відзначити, що середній показник присутності на них становить 33,5 % (КГ), 32,8 % (ЕГ) студентів, при цьому активну участь продемонстрували тільки 3,8 % (КГ), 4,2 % (ЕГ) студентів. Слід зазначити, що більшість студентів зазнавало серйозних труднощів при вирішенні юридичних завдань, складанні документів правового характеру. 71,8 % (КГ), 72,1 % (ЕГ) студентів показали низький рівень сформованості вміння грамотно застосовувати знання у практичній діяльності, 24,7 % (КГ), 21,6 % (ЕГ) – середній рівень, 3,5 % (КГ), 6,3 % (ЕГ) – високий рівень.

Узагальнені показники сформованості правової компетентності за практично-діяльнісним компонентом показано на рис. 3.

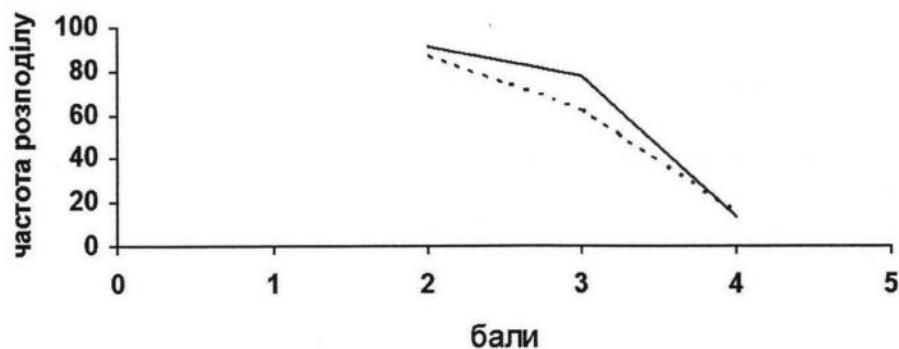

Рис. 3. Розподіл балів за рівнем сформованості мотиваційно-ціннісного компоненту правової компетентності студентів

----- контрольна група, —— експериментальна група

Отже, узагальнений рівень правової компетентності студентів аграрного університету за практично-діяльнісним компонентом в ЕГ складає $H_e^0=2,57$ (51,4 %); контрольний – $H_k^0 = 2,56$ (51,2 %). Різниця між ними складає 0,2 %, що на початку експерименту є несуттєвим і не впливає на результативність отриманих даних.

Для перевірки гіпотези, яка встановлює співвідношення відповідності або відмінності (в даному випадку – контрольних і експериментальних груп) використано метод математичної статистики. Для цього обрано критерій Пірсона.

Проведений розрахунок показав, що за мотиваційно-ціннісним компонентом він складає 0,12, когнітивно-інформаційним – 3,24, практично-діяльнісним – 1,96, що менше табличного значення для 5 % рівня значущості (9,49). Отже, відмінності в контрольній та експериментальній групах не є статистично значущими.

Отримані дані доводять, що на результати сформованості правової компетентності майбутніх менеджерів впливали випадкові чинники.

Для уточнення результати дослідження відображені на рис. 4.

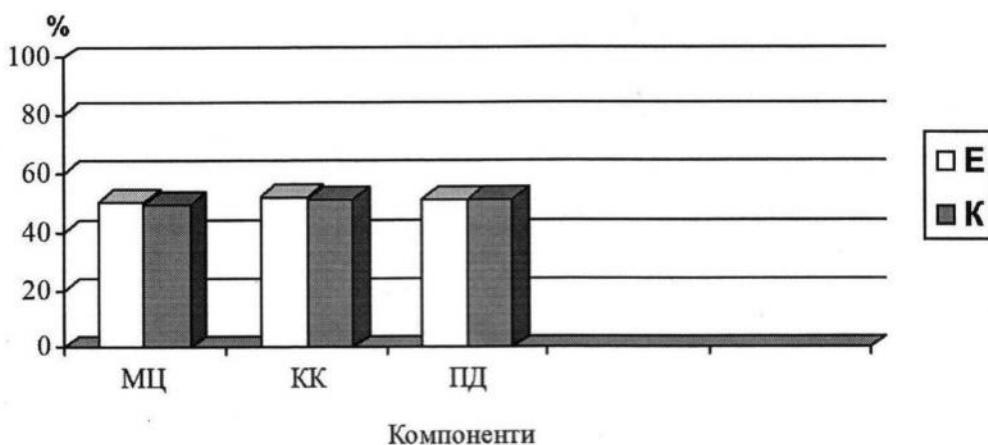

Рис. 4. Рівні сформованості правової компетентності майбутніх менеджерів зовнішньоекономічної діяльності аграрного університету за компонентами

На рисунку чітко виражено середній рівень правової компетентності студентів аграрного університету за мотиваційно-ціннісним, когнітивно-комунікативним, практично-діяльнісним компонентами у експериментальній та контрольній групах та невелику різницю показників між ними. Різниця в експериментальній групі між мотиваційно-ціннісним та когнітивно-комунікативним компонентами складає 1,6 %, практично-діяльнісним – 1,0 %; у контрольній групі відповідно 1,8 %, 1,4 %. Це означає, що між рівнями сформованості правової компетентності студентів аграрного університету за мотиваційно-ціннісним, когнітивно-комунікативним, практично-діяльнісним компонентами значної різниці немає.

Отже, на основі аналізу сформованості всіх компонентів правової компетентності студентів за трьома рівнями (низькому, середньому і високому) можна зробити такі висновки.

Сформованість правової компетентності майбутніх менеджерів знаходиться на низькому та середньому рівнях: низький рівень знань теоретичних основ правової направленості професійної діяльності менеджера, інтуїтивний пошук способів вирішення професійних практикоорієнтованих правових завдань. Це в достатній мірі демонструють як наші спостереження, так і показники оцінки самих студентів.

Серед причин низького рівня сформованості правової компетентності самі студенти особливо виділяють недостатнє практикоорієнтоване навчання і відсутність досвіду самостійного рішення правових завдань.

Проведений якісний аналіз дозволяє зазначити, що лише незначна частина студентів впевнені в собі, активні при вирішенні складних ситуацій, орієнтуються в нормах і етиці професійних взаємин, тоді як більша частина інертні, пасивні або навіть зовсім не в змозі оцінити як власні професійні можливості, так і складну ситуацію в майбутній професійної діяльності.

Незважаючи на те, що формування правової компетентності студентів здійснюється в процесі вивчення практикоорієнтованих дисциплін, проведенні заходів залишаються розрізняючими, немає єдиних показників, за якими вимірювалася б ефективність цього процесу.

Перспективи подальших досліджень вбачаємо в обґрунтуванні умов формування правової компетентності майбутніх менеджерів, здатних забезпечити готовність студентів до організації практикоорієнтованої у правовому аспекті професійної діяльності та цілеспрямованої, поетапної їх реалізація.

Використані джерела

1. Дубовицкая Т. Д. Диагностика уровня профессиональной направленности студентов. *Психологическая наука и образование*. 2004. № 2. С. 82–86.
2. Ильин Е. П. Мотивация и мотивы. Санкт Петербург, 2002. 512 с.
3. Истратова О. Н., Т. В. Эксакусто. Психодиагностика. Коллекция лучших тестов. [2-е изд.]. Ростов на Дону, 2006. 375 с.
4. Маноляк В. А. Формирование профессионально-правовой компетентности студентов туристского вуза : автореф. дисс. на соискание науч. степени канд. пед. наук : спец. 13.00.08 «Теория и методика профессионального образования». Москва, 2007. 28 с.
5. Образцов П. И. Методы и методология психолого-педагогического исследования. Санкт Петербург, 2004. 268 с.
6. Поліщук О. А. Правова компетентність майбутнього менеджера зовнішньоекономічної діяльності: навч. посібн. для студентів вищих аграрних навчальних закладів. УНУС, 2015. 200 с.
7. Rokeach M. The nature of human values . N. Y. : Free Press, 1973. 438 р.
8. Лавриненко В. Н., Нартов Н. А., Шабанова О. А., Лукашова Г. С. Социология : учеб. для вузов. [2-е изд., перераб. и доп.]. Москва, 2002. 407 с.

Sovgira S., Polischuk O.

STATE OF FORMATION OF LEGAL COMPETENCE OF FUTURE MANAGERS OF FOREIGN ECONOMIC ACTIVITY IN THE AGRARIAN SPHERE

The article has been analyzed and experimentally verified the existing state of practice of higher education in terms of forming the legal competence of future managers of foreign economic activity in the agrarian sector. Defined purpose: to analyze and experimentally verify the current state of practice in higher education in terms of forming the legal competence of future managers of foreign economic activity in the agrarian sector. Methods used: observation, questioning, testing, conversations, surveys, mathematical methods for processing static information. Methods of determining the levels of formation of all components of the legal competence of students of the Agrarian University are revealed. The process of experimental work on determination of levels of formation of motivational-value, cognitive-communicative and practical-activity components is covered. Result: the reasons for the low level of formation of legal competence in future managers of foreign economic activity of agrarian sphere are established. The statistical reliability of the obtained results is proved.

Despite the fact that the formation of the legal competence of students is carried out in the process of study of practice-oriented disciplines, taken measures remain fragmented, and there are no single indicators that would measure the effectiveness of this process.

Thus, on the basis of analysis of formed of all of the tools of legal competence of students after three levels (subzero, middle and high) it is possible to do such conclusions.

The formed of legal competence of future managers is on low and middle levels: low level of knowledge of theoretical bases of legal orientation of professional activity of manager, intuitional search of methods of decision of professional practice of the oriented legal tasks. It in a sufficient measure is demonstrated by both our supervisions and indexes of estimation of students.

In further researches should form the legal competence of future managers, which are able to provide the readiness of students to the organization of practice-oriented in the legal aspect of professional activity and purposeful, phased implementation of them.

Key words: legal competence, future managers, foreign economic activity, agrarian sphere, components of legal competence.

Стаття надійшла до редакції 20.06.2018 р.

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ВИЩОЇ ОСВІТИ**Бахмат Н. В.**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ
ЗАКЛАДІВ ДОШКОЛЬНОЇ ОСВІТИ 3**Белан Т. Г.**ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ
МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЙ 8**Бивалькевич Л. М.**ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ІНЖЕНЕРНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ
В КОНТЕКСТІ РЕФОРМУВАННЯ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ 11**Бичек О. А.**

ДО ПРОБЛЕМИ СТАНОВЛЕННЯ КУЛЬТУРОЛОГІЧНОЇ ПАРАДИГМИ ОСВІТИ 15

Борисов В. В., Торубара О. М., Борисова С. В.

ОБ'ЄКТИВНИЙ І СУБ'ЄКТНИЙ АСПЕКТИ ПРОФЕСІЙНОГО ОБОВ'ЯЗКУ ВЧИТЕЛЯ 19

Вовк Л. П.БАЗОВІ КОМПОНЕНТИ СВІТОГЛЯДНО ОРІЄНТОВАНИХ І ПРОФЕСІЙНО
ОРІЄНТОВАНИХ ЗНАНЬ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА 23**Гнезділова К. М.**

УПРАВЛІННЯ ЗНАННЯМИ В СУЧASNOMU УNІVERCITETI 29

Гончаренко С. В.ПРОФЕСІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ФАХІВЦЯ ВИЩОЇ ШКОЛИ:
ІСТОРІЯ ПОНЯТЬ ХХІ СТ. 33**Зеленська О. П.**ДЕЯКІ ВПРАВИ ДЛЯ НАВЧАННЯ ІНШОМОВНОГО УСНОГО МОВЛЕННЯ
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ОСВІТНЬОГО РІВНЯ «МАГІСТР»
У НЕЛІНГВІСТИЧНІЙ МАГІСТРАТУРІ 38**Іванова О. С., Кононова Д. В., Заєць П. М.**ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ КАУЗАЛЬНОСТІ ТА КАУЗАТИВНОСТІ
В СУЧASNІЙ ЛІНГВІСТИЦІ 43**Коваленко С. В., Коваленко А. В.**ЩОДО ПИТАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ
НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ 48**Ламанський Є. А., Горчинський С. В.**ДИЗАЙН ВЕБ-САЙТУ ЕЛЕКТРОННОГО МЕТОДИЧНОГО КОМПЛЕКСУ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ 52**Міненок А. О., Чередниченко Ю. А., Донець І. О., Турчина І. С.**ДОСЛІДЖЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ СТРУКТУРИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ ТЕХНОЛОГІЙ
ДІСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В ПРОЦЕСІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ
МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ 57**Мітіна С. В.**ПОПЕРЕДЖЕННЯ ЕМОЦІЙНОГО ВИГОРАННЯ ВИКЛАДАЧА
ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ 62**Муромець В. Г.**ОПИС ПРОГРАМИ РОЗВИТКУ ЗАГАЛЬНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ
ЗДОБУВАЧІВ ТРЕТЬОГО (ОСВІТНЬО-НАУКОВОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ 66

Носовець Н. М. ВИКОРИСТАННЯ КОМУНІКАТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ТЕХНОЛОГІЙ.....	72
Орлова М. М. ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖЕННЯ ЯК СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА.....	77
Тогочинський О. М., Третяк О. С., Чебоненко С. О. ТАКТИКИ ВИКОРИСТАННЯ СТИЛІВ ВИКЛАДАННЯ У ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ	80
Юрійчук Н. Д. ТЕСТИ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ ЗАСІБ КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ТА ВМИНЬ СТУДЕНТІВ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ.....	85

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ДОШКІЛЬНОЇ ТА ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Бабійчук С. М. ЗАСТОСУВАННЯ ГЕОІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ У ДОСЛІДНИЦЬКИХ РОБОТАХ УЧНІВ КІЇВСЬКОЇ МАЛОЇ АКАДЕМІЇ НАУК	89
Борохвіна Т. Г. ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ ТА ПРОФЕСІЙНІ ОБОВ'ЯЗКИ ТҮТОРА В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ	93
Вахнова А. П. ВПЛИВ ПСИХОТЕХНІЧНИХ ВПРАВ ТА ИГР НА ЗДОРОВ'Я УЧНІВ СТАРШОЇ ШКОЛИ НА УРОКАХ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ	99
Видра О. Г., Джевага Г. В. МОДЕРНІЗОВАНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ГОНЧАРНИЙ ВЕРСТАТ: КОНСТРУКЦІЯ, МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ МАЙСТЕР-КЛАСІВ З УЧНЯМИ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО І ПІДЛІТКОВОГО ВІКУ.....	105
Вовк М. В. МУЗИЧНО-РИТМІЧНИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ – ОСНОВА РОЗВИТКУ ВИКОНАВСЬКИХ НАВИЧОК У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	110
Дрижак В. В., Єрмак С. М. ПРО ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ЗДОБУТТЯ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ В КОНТЕКСТІ ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ОСВІТУ»	114
Дрозденко В. М., Костюченко О. М. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВЧИТЕЛЕМ ТЕХНОЛОГІЙ ОСОБИСТІСНО-ОРІЄНТОВАНИХ ПІДХОДІВ ДО НАВЧАННЯ ОБДАРОВАНИХ СТАРШОКЛАСНИКІВ	119
Ігнатенко Р. С., Повечера І. В. АНАЛІЗ ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ РОЗДІЛУ «КОМП'ЮТЕРНІ ПРЕЗЕНТАЦІЇ» НА УРОКАХ ІНФОРМАТИКИ В СТАРШІЙ ШКОЛІ	124
Лисенко Л. Л., Багінська О. В., Воєділова О. М. ХАРАКТЕРИСТИКА ПРЕДМЕТУ РОБОТИ ВЧИТЕЛЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ У КОНТЕКСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПЦІЇ «НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ».....	127
Пискун О. М., Кухарчук А. С. ПРОБЛЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ	133
Рапацька І. Б., Ващенко Л. І. ПАРАДИГМА ДИТЯЧОГО ДОЗВІЛЛЯ З ФІЗИЧНОЇ АКТИВНОСТІ: РЕАЛІЇ СЬОГОДЕННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ.....	137

Терентьєва Н. О.	
НЕОБХІДНІСТЬ НАБУТТЯ КОМПЕТЕНТНОСТІ «ПДПРИЄМЛИВІСТЬ ТА ФІНАНСОВА ГРАМОТНІСТЬ» НА РІВНІ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ ЯК ВИМОГА СУЧASNOGO СУСПІЛЬСТВА	141
Царик І. А., Гордеєва І. В.	
ТЕХНОЛОГІЯ РАБОТЫ УЧИТЕЛЯ ФІЗИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЫ ПО ПРОФІЛАКТИКЕ ПРОТИВОПРАВНОГО ПОВЕДЕНИЯ ПОДРОСТКОВ.....	145
 ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ У СИСТЕМІ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ	
Балашов Д. І., Бермудес Д. В.	
ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО ТРАКТУВАННЯ ПОНЯТТЯ «РУХОВА АКТИВНІСТЬ» У СУЧASNІЙ НАУКОВІЙ ЛІТЕРАТУРІ.....	150
Бондар Н. О., Дрозденко Н. М.	
МЕТОДИЧНІ ШЛЯХИ РЕАЛІЗАЦІЇ МІЖПРЕДМЕТНИХ ЗВ'ЯЗКІВ ПРИ ВИВЧЕННІ «ТЕХНОЛОГІЧНОГО ОБЛАДНАННЯ ХАРЧОВОЇ ГАЛУЗІ»	154
Зуб Г. В.	
ЩОДО МЕТОДІВ РЕПЕТИЦІЙНОЇ РОБОТИ З АМАТОРСЬКИМИ ІНСТРУМЕНТАЛЬНИМИ КОЛЕКТИВАМИ	159
Корчова Г. Л.	
РЕАЛІЗАЦІЯ МІЖНАРОДНИХ ОСВІТНІХ ПРОЕКТІВ ЯК НАПРЯМ ВХОДЖЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ (ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ) ОСВІТИ УКРАЇНИ У ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ПРОСТІР	164
Кудін С. Ф., Нестеров О. С., Артеменко В. В., Мілаев О. І., Юцевич І. С.	
ВИВЧЕННЯ ВПЛИВУ ЗАНЯТЬ ФІЗИЧНИМИ ВПРАВАМИ НА ПСИХІЧНЕ ЗДОРОВ'Я СТУДЕНТІВ	168
Лі Цюань	
ТЕЗАУРУС НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ ФОРМУВАННЯ МЕТОДОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАГІСТРІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА	171
Лодатко Є. О.	
ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ У КОНТЕКСТІ СУЧASNІХ ОСВІТНІХ РЕАЛІЙ.....	176
Мелюшкина В. В.	
ДИНАМІКА ЗМІНИ СТАНУ ОПОРНО-РУХОВОГО АПАРАТУ СТУДЕНТІВ АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ	180
Олійник Р. В., Кузьомко Л. М., Жула Г. В., Кімейчук Х. В., Литвинова А. В.	
РОЗВИТОК ТА ОЦІНКА МОРФОЛОГІЧНИХ ОЗНАК У СПОРТСМЕНОК ВИСОКОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ	183
Пантік В. В.	
ЗМІСТ, СТРУКТУРА ТА ПЕДАГОГІЧНІ ПРИНЦИПИ ПОБУДОВИ ФІТНЕС-ПРОГРАМ СИЛОВОГО СПРЯМУВАННЯ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ЗВО	187
Пащенко С. О.	
ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ПРАЦІВНИКІВ БУДІВЕЛЬНОЇ ГАЛУЗІ ДО САМООСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ПРОЦЕСІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ	192
Плахоніна Т. Ю., Дорошенко Т. В.	
ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ТА МЕТОДИ ФОРМУВАННЯ МЕТОДИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА	197

Плющ В. М., Терещенко О. В.	
МОЖЛИВОСТІ ІНДИВІДУАЛЬНО-ТИПОЛОГІЧНОГО ПІДХОДУ В ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПРИРОДНИЧИХ ДИСЦИПЛІН.....	202
Подтерегер В. С., Ребенок В. М., Гетта В. Г.	
ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ ДО ВИКЛАДАННЯ ЕЛЕКТРОННОГО ОБЛАДНАННЯ СУЧASНИХ АВТОМОБІЛІВ.....	206
Ребенок В. М.	
ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ МАЙБУТНІМИ ВИКЛАДАЧАМИ ХАРЧОВОЇ ГАЛУЗІ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ	210
Самохвалова І. Ю.	
УРАХУВАННЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ СУМІСНОСТІ, ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВЗАЄМОДІЇ ГРАВЦІВ ЖІНОЧОЇ ВОЛЕЙБОЛЬНОЇ КОМАНДИ АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ.....	215
Совгіра С. В., Поліщук О. А.	
СТАН СФОРМОВАНОСТІ ПРАВОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У МАЙБУТНІХ МЕНЕДЖЕРІВ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ АГРАРНОЇ СФЕРИ.....	218
Федан Т. В.	
ПЕТРИКІВСЬКИЙ РОЗПIS ЯК СКЛАДОВА ДИЗАЙН-ОСВІТИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЙ	225
Хань Чянлянь	
СМАК ДО ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЯК КОМПЕТЕНЦІЯ ВИКЛАДАЧА СПОРТИВНИХ ДИСЦИПЛІН	229
Чередніченко Г. А.	
ОПТИМІЗАЦІЯ ПРОЦЕСУ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНІЙ МОВІ СТУДЕНТІВ ІНЖЕНЕРНО-ТЕХНОЛОГІЧНИХ ЗВО	233
Шевченко Р. І.	
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОФЕСІОНАЛІЗМУ МОРСЬКИХ ФАХІВЦІВ У ПРОЦЕСІ ПРОДОВЖЕНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ: КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСНОВИ	237
Шикиринська О. В., Петляєва В. В.	
ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ УПРОВАДЖЕННЯ МОДЕЛІ ФОРМУВАННЯ МОРАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ.....	242

ВІТЧИЗНЯНИЙ І ЗАРУБІЖНІЙ ДОСВІД РОЗВИТКУ ОСВІТИ

Вознюк О. В.	
ДІЯЛЬНІСТЬ ПРОТЕСТАНТСЬКИХ ГРОМАД У КОНТЕКСТІ ВІТЧИЗНЯНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО РУХУ (XIX – 30-ті рр. ХХ ст.)	246
Дружененко Р. С.	
ДИДАКТИЧНА І МЕТОДИЧНА СИСТЕМІ: КООРДИНАЦІЯ ПОНЯТЬ	250
Дубина Л. О.	
ПОТЕНЦІАЛ АДАПТАЦІЇ ТА ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОNUВАННЯ СИСТЕМИ СЕРЕДНЬОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ ФЕДЕРАТИВНОЇ РЕСПУБЛІКИ НІМЕЧЧИНІ.....	255
Завацька Л. М.	
ІДЕЇ СОЦІАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ У НАУКОВО-ТВОРЧІЙ СПАДЩИНІ В. В. ЗЕНЬКОВСЬКОГО	258

<i>Kudin S., Nesterov O., Yutsevych I., Artemenko V., Mylayo O.</i>	STUDYING OF PHYSICAL CULTURE INFLUENCE ON PSYCHIC HEALTH OF STUDENTS.....	168
<i>Li Quan</i>	THESAURUS OF THE SCIENTIFIC STUDY OF THE FORMATION OF METHODOLOGICAL COMPETENCE IN MASTERS OF MUSICAL ART	171
<i>Lodatko E.</i>	INFORMATIONAL-AND-ANALYTICAL COMPETENCE OF FUTURE SPECIALISTS IN THE CONTEXT OF MODERN EDUCATIONAL REALITIES.....	176
<i>Melyushkyna V.</i>	DYNAMICS OF CHANGES IN THE STATE OF THE MUSCULOSKELETAL SYSTEM OF STUDENTS OF AGRARIAN UNIVERSITY	180
<i>Oleynik R., Kuzyemko L., Zhula H., Kimeychuk H., Litvinova A.</i>	DEVELOPMENT AND ASSESING OF MORFOLOGICAL SINGS OF THE HIGHLY SKILLED ATHLETES	183
<i>Pantik V.</i>	CONTENTS, STRUCTURE AND PEDAGOGICAL PRINCIPLES OF CONSTRUCTION FITNESS PROGRAM FOR POWER RETENTION FOR STUDENTS OF HIGHER SCHOOL	187
<i>Paschenko S.</i>	FEATURES OF FUTURE BUILDING INDUSTRY EMPLOYEES READINESS TO SELF-EDUCATION IN PROFESSIONAL TRAINING.....	192
<i>Plakhonina T., Doroshenko T.</i>	PEDAGOGICAL CONDITIONS AND METHODS OF DEVELOPING THE METHODOLOGICAL COMPETENCE OF FUTURE TEACHERS OF MUSICAL ART.....	197
<i>Pliusch V., Tereschenko O.</i>	THE POSSIBILITIES OF AN INDIVIDUAL-TYPОLOGICAL APPROACH IN THE ECOLOGICAL ANTHROPOLOGY DEVELOPMENT ORGANIZATION OF FUTURE NATURAL SCIENCES TEACHERS.....	202
<i>Podterege V., Rebenok V., Getta V.</i>	PREPARATION OF FUTURE TEACHERS OF PROFESSIONAL TRAINING FOR TEACHING ELECTRONIC EQUIPMENT OF MODERN CARS	206
<i>Rebenok V.</i>	FEATURES OF INDEPENDENT WORK USE OF FUTURE FOOD INDUSTRY TEACHERS IN THE EDUCATIONAL PROCESS OF HIGHER EDUCATION	210
<i>Samokhvalova I.</i>	THE PSYCHOLOGICAL COMPATIBILITY AS A MEANS OF IMPROVING THE INTERACTION BETWEEN PLAYERS OF FEMALE VOLLEYBALL TEAM AGRICULTURAL UNIVERSITY.....	215
<i>Sovgira S., Polischuk O.</i>	STATE OF FORMATION OF LEGAL COMPETENCE OF FUTURE MANAGERS OF FOREIGN ECONOMIC ACTIVITY IN THE AGRARIAN SPHERE.....	218
<i>Fedan T.</i>	PETRYKIVKA PAINTING AS COMPOSITION DESIGN-EDUCATION FUTURE TEACHERS OF TECHNOLOGIES	225
<i>Han Zangliang</i>	TASTE FOR PEDAGOGICAL WORK AS A SPORTS DISCIPLINES TEACHER'S COMPETENT.....	229
<i>Cherednichenko G.</i>	OPTIMIZATION OF THE PROCESS OF FOREIGN LANGUAGE LEARNING BY THE STUDENTS STUDYING AT ENGINEERING AND TECHNOLOGICAL HIGH EDUCATIONAL ESTABLISHMENTS.....	233
<i>Shevchenko R.</i>	PROVISION OF PROFESSIONALISM OF SEA PROFESSIONALS IN THE PROCESS OF PROFESSIONAL EDUCATION PROJECT: CONCEPTUAL FOUNDATIONS.....	237
<i>Shykyrynska O., Petliaieva V.</i>	PRACTICAL ASPECTS OF IMPLEMENTATION OF THE MODEL FOR FORMATION OF THE MORAL CULTURE OF FUTURE TEACHERS OF FOREIGN LANGUAGE.....	242